

Debreceni Ítéltábla
Bf.III.427/2023/6.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2023. október 26. napján megtartott tanácsülésen meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t :

A költségvetési csalás bűntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2023. április 11. napján kihirdetett 4.B.507/2019/94. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a rendelkező részben írt elsőfokú ítéletével Terhelt1 vádlottat költségvetési csalás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] mondta ki bűnösnek, ezért 6 év – börtön végrehajtási fokozatú – szabadságvesztésre, 6 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, valamint 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, valamint a bűnügyi költség megfizetéséről.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a kihirdetését követően a vádlott és védője a bűnösség megállapítását sérelmezve, felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

[3] Az ügyészség tudomásul vette a határozatot.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.218/2023/2. számú átiratában a védelmi perorvoslatokat nem tartotta alaposnak. Észrevételei szerint az elsőfokú bíróság eljárását a perrendi szabályok betartásával folytatta le, a bizonyítékokat számba vette, értékelő tevékenységéről számot adott, ezért az általa megállapított tényállás megalapozott és

irányadó a másodfokú eljárásban is. Az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére okszerűen következtetett, és a jogi minősítés is helytálló. Álláspontja szerint helyes a büntetés kiszabásánál irányadó, a vádlott terhére, illetve javára szóló bűnösségi körülmények felsorolása, és a kiszabott büntetés is törvényes, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

[5] A védő a bejelentett fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a könyvelő mulasztása miatt nem lett befizetve a felmerült adó, amiről védencének nem volt tudomása. A nyomozás során a megromlott egészségi állapota miatt nem tudta jól megnevezni a könyvelő személyét.

[6] Az ítéltábla a perorvoslatok elbírálására a Be. 598. §(2) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, tekintettel arra, hogy a vádlottak terhére nem jelentettek be fellebbezést és a tényállást megalapozottnak találta, nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését pedig az arra jogosult ügyészség, a vádlottak, valamint a védők sem indítványozták.

[7] Az ítéltábla a védelmi jogorvoslatok elsődleges okára és irányára figyelemmel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen felülvizsgálta, azaz a revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, a tényállás megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmények minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is, függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. Jelen ügyben a védelmi perorvoslat támadta a bűnösség megállapítását, ezért korlátozott revízióra nem kerülhetett sor.

[8] A másodfokú bíróság elsőként azt ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat. Ebben a körben a Be. 608-609. §-ában foglaltak körében az volt megállapítható, hogy a törvényszék nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a)-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezve. Ilyen eljárási szabálysértésre a fellebbezők sem hivatkoztak.

[9] Az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének, az indokolt bizonyítást felvette és nagyrészt megalapozott történeti tényállást állapított meg, ami a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja alapján kis részben hiányos, így – a cselekmények érdemi megítélését nem érintő – kiegészítésre szorult az alábbiak szerint.

[10] Az elsőfokú ítélet [7] pontja a rendelkezésre álló cégbíróági nyilvántartás alapján annyival egészítendő ki, hogy a vádlott az ott megjelölt időszakban *egyedüli tagként* látta el a cég1 képviseletét.

[11] A tényállás a fenti kiegészítéssel megalapozottá vált, ekként a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt. Az elsőfokú bíróság eleget tett a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontja szerinti indokolási kötelezettségének is.

[12] Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékok vizsgálata, azok okszerű, a logika szabályainak megfelelő értékelése mellett alappal vetette el Terhelt1 vádlott védekezését.

[13] bizonyítékokat értékelő tevékenysége mindenben megfelel a formál-logika törvényszerűségeinek, mérlegelő folyamat eredményeként a tényállást valósághűen állapította meg, így – megalapozatlansági ok hiányában – a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan, a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság tényállására alapítja (BH2023. 5.). A tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság ún. ténybíróági jellegét.

[14] A védő a fellebbezésének indokolásában az ügyben beszerzett bizonyítási eszközök eltérő értelmezésével törekedett felmentésre irányuló indítványát alátámasztani. Jelen ügyben nem lehet eredményesen hivatkozni arra, hogy a vádlott nem tudott a bevallások benyújtásának elmulasztásáról, hiszen az egymásnak ellentmondó bizonyítékok mérlegelése és értékelése során történik a tények megállapítása, ami magában foglalja a terhelt tudattartalmának vizsgálatát is. Ezen túlmenően több alkalommal, a büntetőjogi felelősség annulálására irányuló védelmi hivatkozás volt a vádlott megromlott egészségi állapota, amely körülménnyel az elsőfokú bíróság a határozatának indokolásában szintén igen részletesen foglalkozott (elsőfokú ítélet [44]-[50] bekezdések), meggyőző indokát adva, hogy az miért nem befolyásolhatta őt a nyomozás során következetes vallomás megtételében. A fellebbezés nem jelölt meg olyan bizonyítékot, amelyet az elsőfokon eljáró bíróság ne vont volna mérlegelési körébe. A Be. 591. § alapján – megalapozott tényállás mellett – a másodfokú bíróság kötve van az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásához. Mindez szoros összefüggésben van a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalmával, ami annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Így nem mondhatja például azt egy, az elsőfokú bíróság által elfogadott tanúvallomásra, hogy azt nem fogadja el és az annak alapján megállapított tényeket mellőzi a tényállásból, illetve nem egészítheti ki, vagy módosíthatja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, egy általa el nem fogadott tanúvallomás vagy vallomásrész alapján. E körben kiemelendő, hogy a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság által elfogadott

bizonyítékokat kell alapul vennie, attól – megalapozott tényállás esetén – akkor sem térhet el, ha saját meggyőződése esetlegesen eltérő. A tényállás módosítása csak az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékok alapján történhet (EBH2019. B.9).

[15] Összegezve, a felmentésre irányuló védelmi fellebbezés a törvényes mérlegelést támadta, amely a tudati tények körében is megalapozott tényállásra figyelemmel, a tényálláshoz kötöttség elve folytán eredményre nem vezethetett.

[16] Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján törvényesen vont tehát következtetést Terhelt1 vádlott bűnösségére és cselekménye minősítése is mindenben megfelel az anyagi jognak.

[17] A költségvetési csalás a törvényi egység miatt egységesként minősül, függetlenül attól, hogy az elkövetési magatartás kifejtésére több adóbevallási időszakon keresztül került sor, így a költségvetést károsító bűncselekmény minősítése helytálló. Tekintettel arra, hogy a költségvetésbe be nem fizetett, eltitkolt adónemek miatt a szándék a haszonszerzést célozta, a cselekmény a Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja szerint üzletszerűen elkövetettnek minősül.

[18] A törvényszék a büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket maradéktalanul feltárta, és Terhelt1 vádlottal szemben cselekménye tárgyi súlyához, valamint személyi körülményeihez igazodó, a középértéket el nem érő büntetést szabott ki, amely – különös tekintettel az elkövetési értékre – szükséges a büntetési célok eléréséhez.

[19] A foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabása szintén szükséges és arányos, csakúgy, mint a közügyektől eltiltás.

[20] Az elsőfokú ítéletnek a vádlottra kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjára, és a bűnügyi költség megfizetésére vonatkozó rendelkezései mindenben megfelelnek a határozatban hivatkozott törvényi előírásoknak.

[21] A fentiekben kifejtettekre tekintettel, a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – helyes indokaira figyelemmel – helybenhagyta.

[22] A másodfokú határozattal szembeni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései zárják ki.

Debrecen, 2023. október 26.

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 4.B.507/2019/94. számú ítélete a másodfokú végzéssel a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2023. október 26.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke